

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
СТРАТЕГІЧНЕ ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ
Компонента освітньої програми – вибіркова (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Географія
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Костащук В.І., к. г. н., доцент кафедри географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/kostashchuk-volodymyr-ivanovych/
Контактний тел.	+38953105124
E-mail:	v.kostaschuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5707
Консультації	згідно графіка консультацій викладачів кафедри

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Стратегічне просторове планування» розкриває актуальні проблеми планування розвитку територій на тривалу перспективу. Акцентується увага на суспільно-географічній сутності стратегічного планування та його ролі в соціально-економічному розвитку регіонів та України загалом. Значна увага приділяється вивченню нормативно-правових аспектів стратегічного просторового планування національного та міжнародного рівнів. Важливе значення в процесі вивчення курсу мають вивчення головних напрямків стратегічного планування використання наявних економічних ресурсів, залучення інвестицій та розвитку різних галузей економіки, а також зростання рівня життя населення.

Мета навчальної дисципліни:

Сформувати у студентів систематизовані знання та практичні навички щодо стратегічного просторового планування розвитку різних галузей економіки на локальному, регіональному та національному рівнях.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1	
Теоретико-методичні аспекти стратегічного планування розвитку територій	
Тема 1.	Стратегічне планування розвитку територій: інституційне забезпечення»
Тема 2.	Основні функції та завдання стратегічного просторового планування
Тема 3.	Нормативно-правове забезпечення стратегічного просторового планування в Україні та світі.
Тема 4.	Діяльність органів державної влади в сфері стратегічного планування розвитку територій

Тема 5.	Геопланування, районне планування, регіональне планування, територіальне планування
Тема 6.	Просторова структура та функціональне зонування міст. Планування сільських територій.
Тема 7.	Розробка стратегії місцевого розвитку
МОДУЛЬ 2	
Основи прикладного стратегічного планування розвитку території	
Тема 8.	Суспільно-географічні засади дослідження інтегрального потенціалу території...
Тема 9.	Формування системи полюсів розвитку та їх фінансове забезпечення в Україні: методологічний аспект..
Тема 10.	Інтегроване просторове планування. Аналітика містобудівної документації
Тема 11.	Стратегічне планування розвитку господарства в регіоні.
Тема 12.	Стратегічне планування розвитку господарства в регіоні..
Тема 13.	Генеральний план населеного пункту..
Тема 14.	Впровадження стратегічного плану місцевого розвитку
Тема 15.	Впровадження стратегічного плану місцевого розвитку

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: словесні методи - лекція, бесіда, пояснення, дискусія, інструктаж; практичні методи; наочні методи - демонстрація відео, презентації; методи стимулювання пізнавального інтересу - ситуаційні завдання, виконання проєктів; самостійна робота над індивідуальним завданням.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Основними формами поточного контролю є **усний контроль** (індивідуальне та фронтальне опитування, захист практичних робіт, захист проєктів, презентації результатів виконаних завдань та досліджень); **письмовий контроль** (модульні контрольні роботи, практичні роботи, ситуаційні завдання, кейси); **тестування**.

Формою підсумкового контролю є **залік**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями й об'єктивно оцінені викладачем (або інше ваше бачення). Основою для дотримання принципів академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича є Закони України а також «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Правила академічної доброчесності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Детальніше із зазначеними нормативно-правовими документами можна ознайомитись за посиланням: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентові/ці за виконане завдання, скасовуються.

Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.

Рекомендована література Фахова (основна)

1. Дронова О. Л. Новий урбанізм у пошуках виходу з урбаністичного колапсу / О. Л. Дронова // Український географічний журнал. – 2015 – № 3. – С. 33–41.
2. Європейська хартія міст 1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonbase.ru/content/base/21053/?pdf=1> або <http://uristinfo.net/2010-12-18-14-34-28/42-pdbilenchuk-mistsevesamovrjaduvannja-v-ukrayini/743-evropejskaja-hartija-gorodov.html>
3. Європейська хартія міст 2008 р. (Маніфест нової урбаністики) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.slg-coe.org.ua/wpcontent/uploads/2015/05/Principle-9.-European-chart.pdf
4. Жукович І. А. Smart-місто як новий об'єкт статистичних досліджень: визначення терміна / І. А. Жукович // Статистика України. – К.: Інформ.-вид. центр Держкомстату України, 2015. – N 1. – С. 18–22.
5. Камінська Н. В. Міжнародно-правові джерела муніципального права/ Н. В. Камінська // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2014. – № 3. – С. 87–92.
6. Куйбіда В. С. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи : збірник нормативноправових актів і науково-аналітичних матеріалів / В. С. Куйбіда, В. А. Негода, В. В. Толкованов, Академія муніципального управління, Центр досліджень питань регіонального і місцевого розвитку та сприяння адміністративній реформі, Всеукраїнська Асоціація магістрів державного управління, Українська асоціація місцевих і регіональних влад. – Київ, Видавництво «Крамар», 2009. – 170 с.
7. Маруняк Є. О. Територіальне (просторове) планування : зміст, еволюція та основні сучасні напрями [текст] / Є. О. Маруняк // Український географічний журнал. – 2014. – № 2. – С. 22–31.
8. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.
9. Планування територій: Навч. посіб. / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова. – Стереотип. вид. – Херсон : Грінь Д.С., 2017. – 268 с.
10. Посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/15HxCaVU4j1mhyOs7lykOpawzgNB5DTU1/view>
11. Розвиток сільських територій в системі євроінтеграційних пріоритетів України : [монографія] / НАН України. Ін-т регіональних досліджень ; наук. ред. В. В. Борщевський. – Львів, 2012. – 216 с. (Серія "Проблеми регіонального розвитку").
12. Смарт-інновації українських міст // Платформа розвитку міст портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://urbanua.org/dosvid/ukrayinski-pryklady/340>
13. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 121 с.
14. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 88 с.
15. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / Анатолій Ткачук, Василь Кашевський, Петро Мавко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 96 с.
16. Ткачук І. Просторове планування сільських територій: законодавче забезпечення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://despro.org.ua/news/experts/detail.php?ID=1285>

17. Чукут С. А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні / С. А. Чукут, В. І. Дмитренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 13. – С. 89–93.
18. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України: ред. кол.: Ю.В. Ковбаснюк (голова) та ін. – К.: Дніпропетровськ, НАДУ – 2012.
19. Немець К. А. Просторовий аналіз у суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія / К. А. Немець, Л. М. Немець. – Харків : ХНУ, 2013. – 225 с.
20. Сонько С. П. Просторовий розвиток соціо-природних систем: шлях до нової парадигми : монографія / С. П. Сонько. – К. : Ніка Центр, 2003. – 287 с.
21. Топчієв О. Г. Планування території : навчальний посібник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова. – Херсон : Грінь Д. С, 2014. – 268 с.

Допоміжна

1. Бутко М.П. Регіональні особливості економічних трансформацій в перехідній економіці. – К.: Знання України, 2005. – 476 с.
2. Данилишин Б.М., Клиновий Д.Д., Пепа Т.В. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка України (За наук. ред. Б.М. Данилишина. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект – Поліграф», 2007.
3. Данилишин Б.М., Чернюк Л.Г., Фащевський М.І. Соціально-економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика. – Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 311 с.
4. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: Монографія / О.А. Алимов, А.І. Даниленко, В.М. Трегобчук та ін. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2005. – 540 с.
5. Євтушенко О.Н. Державне управління / О.Н. Євтушенко, В.І. Андріян. – 14 Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. Ч.1. – 268 с.
6. Інструменти регіонального розвитку в Україні = Regional Development Tools in Ukraine : навч. посіб. / О. В. Берданова, Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко [та ін.] ; за ред. В. М. Вакуленка, О. В. Берданової ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Проект партнерства Канада-Україна «Регіон. врядування та розв.» – К. : НАДУ, 2013. – 286 с.
7. Інтегральний потенціал території – теоретичні та практичні аспекти дослідження: монографія / Підгрушний Г.П., Нагірна В.П., Фащевський М.І., Горленко І.О., та ін.; Ін-т географії НАН України. – К., 2012. – 464 с. – Режим доступу: <https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/ipt.pdf>
8. *Костащук В.І.* Костащук В.І. Мінерально-сировинні ресурси: сучасний стан та перспективи використання: монографія / Клавдія Кілінська, Володимир Костащук. – Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. - 184 с.
9. *Костащук В.І.* SWOT – аналіз перспектив розвитку лікувально-оздоровчого туризму (на прикладі санаторію „Брусниця”) / В.І. Костащук, М.І. Костащук, В.В. Лакуста // Науковий вісник Чернівецького національного університету : збірник наукових праць. Чернівці : Чернівецький нац. Ун-т, 2017.- Вип. 793 : Географія. – С.55-64.
10. *Костащук В.І.* Сучасні тенденції використання мінерально-сировинних ресурсів Чернівецької області / К.Й. Кілінська, В.І. Костащук // Історія Української географії всеукраїнський науково-теоретичний часопис. Тернопіль. – Вип. 22. - 2010. – С.128-134.
11. Мазур А.Г. Регіональна парадигма суспільного розвитку. – Вінниця: Книга-Вега, 2007. – 160 с.
12. Методологія планування регіонального розвитку в Україні. Інструмент для розробки стратегій регіонального розвитку і планів їх реалізації [Електронний ресурс]: Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України». – Режим доступу: http://cg.gov.ua/web_docs/1/2014/11/docs/Methodology_of_RD_planning.pdf

Інформаційні ресурси.

1. Конституція України. – Режим доступу <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

2. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Закон України «Про основи містобудування». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Закон України «Про Генеральну схему планування території України». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
5. Закон України «Про затвердження Порядку розроблення містобудівної документації» – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
6. Концепція розвитку сільських територій. Затверджена розпорядженням КМУ від 23 вересня 2015 р. № 995-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>
7. Концепція розвитку міста КИЇВ СМАРТ СІТІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kyivsmartcity.com/concept/>
8. ДСТУ-Н Б Б.1-1-12:2011 Настанова про склад та зміст плану зонування території (зонінг) Вулиця для всіх. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://street4all.org.ua/>
9. Офіційне інтернет-представництво Президента України <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
10. Офіційний вебпортал парламенту України <https://www.rada.gov.ua/>
11. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади <https://www.kmu.gov.ua/>
12. Закон України Про надра <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Водний кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Земельний кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
15. Лісовий кодекс України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
16. Закон України Про землі рекреаційного призначення <https://ips.ligazakon.net/document/view/jf7zz00a>